Intervju sa visokim predstavnikom Valentinom Inzkom

Piše: Almedin Šišić

Valentin Inzko, visoki predstavnik u BiH, na dan početka izborne kampanje pozvao je sve političke stranke i lidere da se suzdrže od govora mržnje i huškačke retorike. U intervjuu za „Nezavisne“ Inzko kaže kako očekuje da sve stranke ispoštuju preuzetu obvezu da će provoditi slobodne i fer izbore. „Na putu ka biračkom mjestu svaki birač treba dobro da pogleda oko sebe. Mislite o tome tko ima najbolji i najkredibilniji plan za razvoj vaše sredine,“ kaže visoki predstavnik.

Nezavisne novine: Što na dan početka kampanje možete poručiti političkim faktorima, pojedincima i strankama, ali isto tako i biračima?

Valentin Inzko: Za svakodnevni život svakoga građanina, lokalni izbori su na neki način važniji nego opći, budući da se tiču njihovog neposrednog okruženja. Također, građani često poznaju kandidate dovoljno dobro da imaju solidnu osnovu da odluče za koga će glasovati. Na putu ka biračkom mjestu, svaki birač treba dobro pogledati oko sebe: Da li ste zadovoljni kako se vaša sredina razvijala, jeste li zadovoljni uslugama koje dobijate od svojih lokalnih vlasti?

Da li su kontejneri za smeće puni ili se redovito prazne? Da li ste imali vode jutros kada ste se probudili i kada ste se htjeli umiti? To su stvari o kojima vaši lokalni lideri treba da brinu. Kako je BiH glasovala u Generalnoj skupštini UN-a nema nikakve veze s tim pitanjima. Više vas treba interesirati da li kanalizacija radi.

Mislite o tome tko ima najbolji i najkredibilniji plan za razvoj vaše sredine. I, što je najvažnije, izađite na birališta i glasujte: nemojte dopustiti da drugi odlučuju umjesto vas. Što se tiče političara, moja poruka njima bila bi da imaju na umu da su ovo lokalni izbori i da se u svojoj predizbornoj kampanji fokusiraju na potrebe lokalnih zajednica i građana.

Nezavisne novine: Vjerujete li u obećanje političkih partija da će izbori biti fer i korektni, ili se, pak, poput mnogih pribojavate da će umjesto lokalnih tema i ekonomije dominirati zapaljiva retorika i visoka politika?

Valentin Inzko: Nadam se da će održati obećanje i da će predizborna kampanja biti konstruktivna i odgovorna. Želio bih iskoristiti ovu priliku i pozvati sve političke stranke i lidere da se suzdrže od govora mržnje i huškačke retorike, kao i svih drugih oblika netolerancije. Ljudi žele da znaju što ćete uraditi da im život postane bolji i kako namjeravate unaprijediti zemlju.

Nezavisne novine: Osim što je zapala u duboku recesiju, Bosna i Hercegovina je, čini se, u nasloženijoj političkoj krizi od kraja rata naovamo. Na koji je način moguće prevazići silna politička neslaganja u situaciji kada gotovo dvije godine od općih izbora izvršna vlast u Federaciji i parlamentarna većina u državi nisu do kraja definirane?

Valentin Inzko: Jasno je da neki lideri namjerno stvaraju krizu kako bi pokazali da BiH nije u stanju da funkcionira, a drugi, koji možda nemaju iste ciljeve, nisu u stanju prevazići uske političke interese i raditi u interesu cijele BiH. Rezultat te kombinacije je katastrofalan za obične građane ove zemlje: reforme su blokirane, a put BiH ka EU i NATO-u stagnira.

Nezavisne novine: Iz Bruxellessa su izrazili novo razočaranje probijanjem dogovorenog roka za provedbu presude u slučaju

“Sejdić-Finci”. Vjerujete li da je u konstelaciji trenutačnih političkih odnosa u BiH mogućno izvršiti bilo kakve ustavne zahvate?

Valentin Inzko: Da, uz političku volju da se postigne kompromis. Uvjeren sam da stranke mogu pronaći dovoljno zajedničkih elemenata za rješavanje većine neriješenih pitanja i problema koje ima ova zemlja. Presuda u slučaju Sejdić-Finci predstavlja obvezu Bosne i Hercegovine prema Strasbourgu i šansu u odnosu na Bruxelless. Istinsko pitanje je da li su izabrani lideri spremni da dosljedno provedu u djelo vlastite izjave o opredjeljenju za integraciju BiH u EU. Sada je pred njima prilika koju mogu iskoristiti.

Nezavisne novine: Kako je realno moguće provesti ovu odluku, a da svaka “strana” u BiH bude zadovoljna?

Valentin Inzko: To je moguće postići putem kompromisa. Sjetite se koliko je drugih pitanja do sada smatrano „nemogućim“, a na kraju je pronađeno rješenje.

Nezavisne novine: Prošlo je 17 godina od kraja rata u BiH, a naša zemlja je, kako to vole reći iz Bruxellessa i Washingtona, nezaustavljivo na europskom putu. Smatrate li da je stoga uistinu došlo vrijeme za zatvaranje OHR-a i puno preuzimanje odgovornosti za zemlju od strane bosanskohercegovačkih dužnosnika?

Valentin Inzko: Moram Vas ovdje malo ispraviti: Bruxelless i Washington **žele vidjeti** BiH kako se nezaustavljivo kreće na putu prema EU, no sa žaljenjem moram reći da BiH to još uvijek nije postigla. Činjenica da je OHR još uvijek ovdje pruža odgovor na Vaše pitanje: da je međunarodna zajednica mislila da je došlo vrijeme za zatvaranje OHR-a, ona bi to i učinila. Mi želimo da odluka o zatvaranju OHR-a bude donesena, ali tek kada budu ostvareni ciljevi i ispunjeni uvjeti koje je 2008. godine definiralo Vijeće za provedbu mira. Za to su odgovorni vaši političari, oni trebaju reći kada će ispuniti svoje

obveze.